

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2004-1-67 (Muafiyet)
Karar Sayısı : 04-53/725-184
Karar Tarihi : 16.8.2004

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN, Murat GENCER,
Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M.Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B. RAPORTÖRLER: Abdulgani GÜNGÖRDÜ, Özgür BAL

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Eczacıbaşı Sağlık Hizmetleri A.Ş.
Temsilcisi: Prof. Dr. Arif ESİN
Akaretler Sıraevleri S. Seba Cad. No:35
Beşiktaş-İstanbul

D. TARAFLAR

: - Eczacıbaşı Sağlık Hizmetleri A.Ş.
Büyükdere Cad. Ecza Sok. Safter Han
No:6 Kat:3 Levent/İstanbul
- Sanofi Synthelabo İlaç A.Ş.
Kore Şehitleri Cad. Yüzbaşı Kaya Aldoğan Sok.
No:13 Zincirlikuyu/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Eczacıbaşı Sağlık Hizmetleri A.Ş. ile Sanofi Synthelabo İlaç A.Ş. arasında imzalanan münhasır hizmet sözleşmesine menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 24.6.2004 tarih, 3407 sayı ile giren başvuru üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5. ve 8. maddeleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 29.7.2004 tarih, 2004-1-67/MM-04-AG sayılı Muafiyet Raporu, 6.8.2004 tarih, REK.0.05.00.00/149 sayılı Başkanlık önergesi ve 13.8.2004 tarihli bilgi notu ile 04-53 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; Eczacıbaşı Sağlık Hizmetleri A.Ş. ile Sanofi Synthelabo İlaç A.Ş. arasında imzalanan hizmet sözleşmesinin Ek 2.3. maddesinde yer alan münhasırlığa ilişkin düzenlemenin,

- 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesi kapsamında yer alması nedeniyle menfi tespit belgesi verilmesinin uygun olmayacağı,
- ancak anılan Kanun'un 5. maddesinde belirtilen koşulların tamamını sağlaması nedeniyle sözleşme bitim tarihi olan 30.9.2005 tarihine kadar bireysel muafiyet tanınmasının uygun olacağı

ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Başvuru konusu hizmet kapsamında, sağlayıcı tarafından kronik hastalığı olan hastalardan toplanacak bilgilerin bildirim, seçilen hastalar üzerinde uygulanan tedavinin düzenli olarak takip edilmesi ve bu hizmet sonucu rapor düzenlenmesi söz konusudur. Bu bilgiler çerçevesinde ilgili ürün pazarı "sağlık hizmetleri pazarı" olarak belirlenmiştir.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Başvuru konusu anlaşmanın etkili olduğu coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları"dır.

H.2. Taraflar

H.2.1. Eczacıbaşı Sağlık Hizmetleri A.Ş.

Eczacıbaşı Sağlık Hizmetleri A.Ş. Eczacıbaşı Topluluğu'na bağlı olarak faaliyet göstermektedir. Eczacıbaşı Sağlık Hizmetleri A.Ş. gereksinimi olan hastalara kendi evlerinde sağlık bakım hizmetleri, doktorluk, hemşirelik ve refakatçilik hizmetleri, rehabilitasyon hizmetleri, solunum ve infuzyon tedavileri ve bunlar için gerekli olan ilaç ve kan ürünleri, serumların yanı sıra diyaliz ve solunum cihazları gibi dayanıklı medikal ekipman ile eldiven, şırınga gibi tek kullanımlık malzemeleri sağlamak, geliştirmek ve pazarlamak, insan sağlığı ve hastalıkları ile ilgili özel teşhis ve tedavi merkezleri, muayenehaneler tesis ederek sağlık hizmetleri vermektedir.

H.2.2. Sanofi Synthelabo İlaç A.Ş.

Sanofi Synthelabo İlaç A.Ş. Fransa'da yerleşik Sanofi Synthelabo şirketine bağlı olarak, tıbbi ürünlerin geliştirilmesi, tescil edilmesi, üretimi, promosyonlarının yapılması, satımı ve dağıtımı konularında faaliyet göstermektedir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Başvuruya konu anlaşma ile, sağlayıcı konumundaki Eczacıbaşı Sağlık Hizmetleri A.Ş., Sanofi Synthelabo İlaç A.Ş.'ye kronik hastalığı olan hastaların izlenmesi suretiyle, hastalık yönetimi programı çerçevesinde bu hastalar

hakkında bilgi alınması hizmetlerini vermeyi yüklenmektedir. Anlaşma hukuki niteliği itibarıyla hizmet sözleşmesi olarak değerlendirilmektedir.

Ayrıca sözleşmenin, 30.9.2005 tarihine kadar geçerli olduğu anlaşılmaktadır.

Başvuru konusu sözleşmenin Ek 2.3. numaralı, "Ücretler ve Ödeme Koşulları"na ilişkin maddesinde aşağıdaki ifade yer almaktadır:

"SASY ayrıca SAĞLAYICI'ya hizmetlerin münhasıran verilme ücreti ödeyecektir. Hizmetlerin münhasıran verilme ücreti (.....) Euro + KDV'dir ve SASY tarafından SAĞLAYICI'ya işbu Sözleşme'nin imzalanması üzerine SAĞLAYICI tarafından kesilecek faturanın alınmasından itibaren 10 gün içerisinde ödenecektir. İşbu Hizmetlerin münhasıran verilme ücreti SAĞLAYICI'nın Mayıs 2005 tarihine kadar AİIRA pazarında diğer bir ürün için aynı hizmeti vermesine engel olmak için ödenmektedir. "

Bu ifadede sağlayıcı Eczacıbaşı Sağlık Hizmetleri A.Ş.'ye yönelik getirilen sınırlama 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğundan, anlaşmaya menfi tespit belgesi verilememektedir. Bu çerçevede, talep edilmesi nedeniyle bireysel muafiyet değerlendirmesi yapılmıştır.

H.3.1. Malların üretim ya da dağıtım ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması

Anlaşmanın kapsamı esas olarak, kronik bazı hastalıklara sahip hastalara uygulanan tedavi programlarının, sağlayıcı tarafından takibi yoluyla sürekli şekilde izlenmesi ve programın gidişatına ilişkin oluşturulan verilerin, hizmeti alan teşebbüse aktarılması yolu ile yüksek sağlık riski bulunan bireylere yardımcı olunması şeklindedir.

Sözleşme konusu hizmetin yürütülmesi başlı başına teknik uzmanlık gerektiren bir faaliyet durumundadır. Evde sağlık ve bakım hizmetleri veren bir teşebbüsün bu hizmeti üstlenmesi yolu ile, hizmetin hastaların takibi konusunda bilgi ve deneyim sahibi sağlık elemanları tarafından sistemli bir şekilde yürütülmesi sağlanmış olmaktadır. Aynı zamanda bu şekilde, ilgili hizmeti Sanofi Synthelabo İlaç A.Ş.'nin tek başına yürütmesi halinde ortaya çıkabilecek ekonomik yük de azaltılmış olmaktadır. Zira bu pazarda herhangi bir faaliyeti olmayan ve dolayısıyla pazarı tanımayan bir firmanın ilgili hizmeti tek başına yürütmesinden dolayı alacağı ekonomik risk de oldukça fazladır. Ayrıca yapılan sözleşmede anılan hizmetlerin Eczacıbaşı Sağlık Hizmetleri A.Ş. tarafından yürütülmesi gerek ekonomik gerekse teknik açıdan teşebbüsler lehine sinerji yaratacaktır.

H.3.2. Tüketicinin bundan yarar sağlaması

Başvuru konusu sözleşmeye göre, sunulan hizmet kapsamında hastaların doğrudan fayda sağladığı da belirtilmelidir. İlgili hizmetin, yüksek riskleri ve kronik hastalıkları olan hastalarla kurulan iletişimi ve sağlık girişimlerini düzenleyen bir sistem olduğu anlaşılmaktadır. Hizmet kapsamında oluşturulan görüşme formları görevli sağlık elemanları tarafından hastalarla irtibat yolu ile

doldurulmakta ve sonrasında da tedavileri sürekli şekilde izlenmektedir. Bu şekilde, hastalığın seyri ve seyir esnasında oluşan komplikasyon veya uygulanan tedavi kapsamında ilaç kullanımına bağlı yan etkiler tespit edilebilmektedir.

Hizmet kapsamında tanımlanan işin görülmesi neticesinde sağlayıcı tarafından toplanan verilerden oluşan rapor hazırlanmakta ve bu rapor Sanofi Synthelabo İlaç A.Ş.'ye sunulmaktadır. Toplanan verilerin değerlendirilmek suretiyle tedavinin ve dolayısıyla ilaçların beklenen etkiyi gösterip göstermedikleri belirlenmektedir.

H.3.3. İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması

Sanofi Synthelabo İlaç A.Ş. ve bağlı olduğu grubun evde bakım hizmetleri sektöründe herhangi bir faaliyeti bulunmadığı anlaşılmaktadır. İlgili sektörün özellikle son birkaç yıl içinde büyüdüğü ve birçok yeni firmayı bünyesine kattığı yönündeki bilgi dikkate alındığında, yapılan sözleşmenin sektörde meydana getireceği etkinin fazla olmayacağı kanaatine varılmıştır.

Bununla birlikte Ek:2.3. numaralı madde ile getirilen rekabet kısıtlaması sadece Eczacıbaşı Sağlık Hizmetleri A.Ş.'ye yönelik olup, bu çerçevede ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmadığı anlaşılmıştır.

H.3.4. Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması

Anlaşmanın pazar içindeki etkileri dikkate alındığında, sözleşmede yer alan münhasırlığa ilişkin kısıtlamanın, yukarıda ifade edilen amaçların elde edilmesi için gerekenden fazla olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; Eczacıbaşı Sağlık Hizmetleri A.Ş. ile Sanofi Synthelabo İlaç A.Ş. arasında imzalanan hizmet sözleşmesinin Ek 2.3. maddesinde yer alan münhasırlığa ilişkin düzenlemenin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesi kapsamında yer alması nedeniyle ilgili sözleşmeye menfi tespit belgesi verilemeyeceğine; ancak Kanun'un 5. maddesinde belirtilen koşulların tamamının sağlanması nedeniyle sözleşme bitim tarihi olan 30.9.2005 tarihine kadar sözleşmeye bireysel muafiyet tanınmasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.